

Παναγιωτουνάκος Παναγιώτης, Ωτορινολαρυγγολόγος, Αθήνα, panpan@hol.gr

Οι εθνικές και οι διεθνείς τάσεις της αποφυγής του ρινικού πωματισμού μετά από FESS σχετίζονται στενά με τη χειρουργική τεχνική που εφαρμόστηκε (ατραυματική ενδοσκοπική χειρουργική, αποφυγή της κογχοτομής, προσεκτικός καυτηριασμός των αγγείων) . Μετά το πέρας κάθε επέμβασης FESS θα πρέπει να γίνεται μια ανάλυση του οφέλους-κινδύνου που θα προκύψει για το αν θα πρέπει να γίνει ή όχι ένας πωματισμός, καθώς και το τι είδους πωματισμός πρέπει να εφαρμοστεί.

Στην ενδορρινική χειρουργική θα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνον εκείνος ο συμβατικός πωματισμός-αν είναι απαραίτητο- , ο οποίος έχει λεία επιφάνεια και ελαχιστοποιεί τη βλάβη του ρινικού βλεννογόνου. Η βλάβες του βλεννογόνου εξ αιτίας του πωματισμού επιδεινώνουν την εποίλωση και προκαλούν πρόσθετη δυσφορία στον ασθενή [1].

Αν και ο δυνάμενος να αφαιρεθεί ρινικός πωματισμός είναι μια παραδοσιακή μέθοδος ελέγχου μιας μετεγχειρητικής αιμορραγίας και τροποποίησης της επούλωσης του τραύματος , εν τούτοις δεν είναι άνετα ανεκτή από τους ασθενείς, που δυσφορούν εξαιτίας της και συνοδεύεται από διάφορες επιπλοκές [2].

Τα αποκαλούμενα αιμοστατικά/απορροφούμενα υλικά είναι τα πρώτα που επιλέγονται. Τα χρησιμοποιούμενα ευαπορρόφητα υλικά συχνά προκαλούν μια φλεγμονώδη αντίδραση και έχει αποδειχτεί σε ζώα αλλά και σε ανθρώπους ότι επηρρεάζουν αρνητικά την επούλωση του τραύματος [2].

Αυτά τα υλικά αυξάνουν την πιθανότητα δημιουργίας συνεχειών και καμιά φορά προκαλούν αντίδραση ξένου σώματος, λόγω ενσωμάτωσής τους μέσα στο ρινικό βλεννογόνο [1]. Νεώτερα υλικά ρινικού πωματισμού διαθέτουν ευδιάκριτα πλεονεκτήματα, λόγω της μοναδικής σύστασής τους και της ικανότητός τους να απορροφώνται σύντομα.. Η επιλογή του υλικού του ρινικού πωματισμού που θα αποφασιστεί να χρησιμοποιηθεί σε οποιαδήποτε χειρουργική επέμβαση στις παραρρίνιες κοιλότητες θα βασίζεται στην προσωπική εκτίμηση του χειρουργού, ανάλογα με την περίσταση [2].

Η απλή απόφραξη της εισόδου της μύτης με έναν απλό πωματισμό είναι μια αποτελεσματική και απλή μέθοδος , που δημιουργεί ένα υγρό περιβάλλον που ευνοεί την επούλωση του τραύματος ή την αντιμετώπιση της ξηρής μύτης [1].

Βιβλιογραφία

1.Weber RK. Nasal packing after FESS--time is over? Laryngorhinootologie. 2009 Jun;88(6):379-84. Epub 2009 Jun 5. 2.

2. Valentine R, Wormald PJ, Sindwani R. Advances in absorbable biomaterials and nasal packing. Otolaryngol Clin North Am. 2009 Oct;42(5):813-28, ix.